

FÖLJENOT

från: Sekretariatet

till: Konventet

Ärende: Rapport om den nationella debatten om Europas framtid
– Sverige

För konventsledamöterna bifogas rapporten om den nationella debatten om Europas framtid som den fortskrider i Sverige.

=====

Rapport om den nationella debatten om EU:s framtid i Sverige

(CONV 79/02)

En parlamentarisk kommitté med uppdrag att stimulera framtidsdebatten, konferenser öppna för allmänheten, offentliga utfrågningar och riksdagsdebatt om framtidsfrågorna. Det är några sätt på vilken den nationella debatten om EU:s framtid drivs framåt i Sverige. Opinionsmätningar visar dock att intresset för EU-frågor bland befolkningen än så länge är oförändrat. En tydlig majoritet av tillfrågade anser att EU ska ägna sig åt miljöfrågor och åt att bekämpa internationell brottslighet.

I. 1. Former för den nationella debatten**1. EU 2004-kommittén**

En stor del av arbetet med att stimulera den nationella EU-debatten i Sverige står den parlamentariska s.k. EU 2004-kommittén för. Kommittén tillsattes av den svenska regeringen i april 2001 mot bakgrund av Niceförklaringen och Laekendeklarationen. EU 2004-kommittén är tänkt att vara en katalysator för en bred, öppen och förutsättningslös debatt bland allmänheten. Rapporter om debatten och frågor som berörs där lämnas löpande till de svenska ledamöterna i framtidskonventet liksom till regering och riksdag. Kommittén avslutar sitt arbete när regeringskonferensen 2004 inleds.

B. Uppdraget

Kommitténs formella uppdrag är att inför 2004 års regeringskonferens

- stimulera ökad kunskap och en bred och öppen debatt med alla intresserade om EU:s utveckling och framtid
- skapa kontaktytor mellan den svenska debatten om EU och motsvarande debatt i övriga europeiska länder
- belysa och sammanställa aktuell debatt samt analysera de frågor som kan komma att behandlas vid regeringskonferensen.

Betydelsefullt är att utrymme enligt kommitténs direktiv ska ges för olika åsiktsinriktningar, EU-vänliga såväl som EU-kritiska. Ungdomar och grupper som inte så lätt nås av allmän information är prioriterade målgrupper. Kommittén arbetar via Internet och samarbetar med enskilda organisationer, skolor, folkrörelser, bibliotek och andra nätverk. Trots en tydlig inriktning på de s k fyra Nice-frågorna är det angeläget att debatten inte begränsas enbart till frågor som kräver fördragsändringar.

C. Verksamhet

Ett antal projekt har inletts:

- Webbplatsen, www.eustafetten.nu är hjärtat i verksamheten. Här finns bakgrundsinformation, nyheter om framtidsdebatten, länkar, upplysningar om aktuella evenemang samt möjlighet att debattera och delta i omröstningar. T.ex. går det att rösta om vilka framtidsfrågor man tycker statsministern bör ta med sig till regeringskonferensen 2004.
- *Länsstafetten*. Eftersom det är angeläget att involvera hela avlånga Sverige i framtidsdebatten kommer -med start i augusti 2002- debatter och andra aktiviteter att avlösa varandra runt om i landets län. Ambitionen är att fånga in så många synpunkter som möjligt i en webbomröstning kring framtidsfrågorna.

- ❑ En s.k. *framtidspanel* har satts upp. Via mejl skall 100 personer, ett representativt urval av det svenska folket, med regelbundna mellanrum medverka i en diskussion om aktuella ämnesområden. Den första omgången i juni 2002 ägnades åt EU:s utrikesrelationer. Resultaten och debattinläggen läggs in på kommitténs webbplats. De skickas också till ansvarig minister, som liksom de svenska konventsledamöterna, ges tillfälle att delta i debatten.
- ❑ *Skolsatsningar* är ett led i uppdraget att skapa en bred, allmän debatt om EU:s framtid. Därför riktar sig kommittén även direkt till skolorna. Att Sveriges ungdomar tar aktiv del i EU:s framtidsfrågor, innebär också att de tar aktiv del i sin egen framtid. Resultat av elevers projektarbeten publiceras på webbplatsen. Eleverna blir också inbjudna till konferenser, där de får berätta om sina slutsatser för svenska EU-politiker.
- ❑ *Broschyrer* som skall väcka engagemang tas fram av kommittén. Bl.a. en skrift som övergripande behandlar framtidsfrågorna samt en serie fördjupningstexter om framtidsfrågorna. I höst publiceras i fördjupningsserien en studie om ”Demokrati, legitimitet och EU:s framtid” samt en om ”EU och de nationella parlamentens roll”.
- ❑ En mycket viktig del av EU 2004-kommitténs arbete är att dela ut *projektbidrag* till organisationer och andra som vill bidra till att öka kunskaperna och debatten kring framtidsfrågorna. 15 miljoner kronor (ca 1,6 milj. euro) har kommittén att dela ut.
 1. Utfrågningar och konferenser

Utfrågningar och konferenser öppna för allmänheten på temat EU:s framtid har också anordnats i Sverige av olika arrangörer.

- ❑ 2004-kommittén anordnade t.ex. i inledningen av sin verksamhet en stor konferens med enskilda organisationer och har därefter hållit två regionkonferenser.
- ❑ I riksdagen ägde en utfrågning av kommissionsledamoten Michel Barnier rum den 12 april.
- ❑ Ett seminarium om framtidsfrågorna med den höge representanten Javier Solana arrangerades av EU 2004-kommittén den 25 april.
- ❑ Ett återkommande samarrangemang mellan Europaparlamentets och kommissionens Stockholmskontor, EU-upplysningen och UD är det s.k. Storforum. Storforum den 7 maj ägnades åt EU:s framtidsfrågor och även här var EU 2004-kommittén medarrangör.

2. Riksdagsdebatt

De politiska partiernas intresse och engagemang i framtidsfrågorna har också betydelse för en aktiv diskussion bland väljarna, inte minst ett valår som 2002. Regeringen presenterade under våren en skrivelse för riksdagen om EU:s framtidsfrågor. Ett sammansatt utskott med ledamöter från konstitutionsutskottet och utrikesutskottet behandlade skrivelsen och vid en EU-debatt i kammaren den 4 juni framförde riksdagspartierna sina tankar om EU:s framtid.

II. 2. Intresse och opinion i Sverige

I november 2001 genomfördes en kvantitativ undersökning av EU-intresset i Sverige på uppdrag av EU 2004-kommittén. Mätningen visade att intresset för EU-frågor är stabilt jämfört med motsvarande undersökning våren 2001. Nästan 40% sade sig tala om EU ofta, män (44%) oftare än kvinnor (33%). Det finns också en stark koppling mellan yrkestillhörighet, utbildningsnivå och EU-intresse. Endast 32% av LO-medlemmarna i mätningen uppgav att de diskuterade EU-frågan ofta. Motsvarande siffra för akademiker var 55%.

Av de tillfrågade ansåg 96% att samarbete i miljöfrågor är en viktig fråga för EU att ägna sig åt. Lika många tyckte att arbete för att motverka internationell brottslighet är en sådan fråga. 81%

tyckte att EU ska ägna sig åt att värna Europas ekonomiska konkurrenskraft. Detta stöd är jämnt fördelat mellan de olika grupperna, dock tycker män att det är mer betydelsefullt än kvinnor.

Förvånansvärt nog, med tanke på det låga valdeltagande i 1999 års val till Europaparlamentet, är EU-valet något som engagerar enligt mätningen. Hela 76% uppgav att det är viktigt att delta och rösta i EU-valet. Detta ska jämföras med valdeltagandet 1999 på 38,8%. Bland de unga var engagemanget störst – hela 84% jämfört 76% bland dem över 60 år.

Avslutningsvis kan även nämnas att olika folkrörelser i Sverige har bildat ett särskilt folkrörelsenätverk för framtidsfrågorna.

III. Report on Sweden's national debate on the future of the EU

(CONV 79/02)

A Parliamentary Commission with the task to promote the debate on the future; conferences open to the public; public hearings and debate in the Parliament on these issues. These are some of the ways in which the national debate on the future of Europe is pursued in Sweden. However, opinion polls show that the interest people take in EU-issues has not changed in any direction so far. When it comes to EU tasks, a clear majority thinks that the environment issue and the fight against international crime should be EU tasks.

IV. 1. Forms of National Debate**1. Swedish EU 2004 Commission**

To a large extent the work to encourage the public debate and to get the citizens involved is carried out by a parliamentary committee called the EU 2004 Commission. (Full name is *The Commission for the Debate on the Development and Future of the European Union prior to the Intergovernmental Conference in 2004*). The Swedish government appointed the Commission in April 2001, as a result of the Nice and Laeken Declarations.

The EU 2004 Commission will serve as a catalyst in the broad, open and unprejudiced debate among the general public and will report regularly on this and on the topics that are dealt with. In the initial phase, these reports will be sent to the Swedish members of the Convention on the future of Europe, as well as to the Government and the Riksdag. The Commission's assignment will be completed when the Intergovernmental Conference commences.

B. Assignment

In accordance with the Government's directive, and in preparation for the 2004 Intergovernmental Conference, the Commission has been commissioned

- to encourage increased knowledge and a broad and open debate with all interested parties on the development of the EU and its future
- to create points of contact between the Swedish debate on the EU and the corresponding debates in the other European countries
- to shed light on and to summarise the current debate and to analyse the issues that may be dealt with during the Intergovernmental Conference.

The Commission will provide scope in its operations for the expression of different opinions. It will give special priority to young people and to groups that are not easily reached by general information. The Commission will be working via the Internet and will be co-operating with non-governmental organisations, schools, and popular movements, libraries and other networks. Though the debate will be guided by the four so-called Nice issues it is also essential that the debate should not be limited solely to matters requiring amendments to the Treaty.

C. Activities

A number of the projects are now starting up:

- The Commission's website *www.eustafetten.nu* is the focal point of the activities. It contains a multislides presentation on the Nice issues, background information, news from the debate on the

future EU, and details of current events and the opportunity to take part in debates and voting, as well as a series of links. For instance it can be voted on what issues the primeminister ought to take with him to the IGC 2004.

- ❑ Sweden has 21 counties. The Commission's major project is the *County Relay*, which, as from August 2002, will entail having its own activities concentrated county by county, on a monthly basis. The county's selection of an issue concerning the future of the EU will take place in a concluding vote.
- ❑ *Schoolactivities*. In co-operation with the National Agency for Education, pupils are being given the task of studying the future of the EU as a project. The assignment is linked to information and publication on the Commission's website. In addition, the Swedish Educational Broadcasting Company is broadcasting a series of programmes about the future of the EU.
- ❑ Some 100 people, selected as being representative of the Swedish population, have been appointed to a so-called *Future-panel*. The panel will participate regularly in voting within current subject areas. The first round in June 2002 was dedicated to external EU relations. The results will be presented on the website as a basis for continued debate. At the same time, the report will be sent to the minister responsible, who will be given the opportunity to take part in the debate, as will Sweden's Convention members.
- ❑ As far as *publications* are concerned, the Commission is producing a handful of basic brochures. In addition, information about the EU, chronicles and news are published regularly on the website. The publishing of a number of documents will begin in the autumn of 2002 with a study on "Democracy, legitimacy and the future of the EU" and with one on "The EU and the role of the national parliaments".
- ❑ A very important part of the Commission's work is to allocate *project grants* to organisations and others who want to encourage the future-debate. The Commission has SEK 15 million at their disposal for project grants (1.6 million Euro).

1. Hearings and Conferences

Several hearings and conferences open to the public have been organised in Sweden by different actors.

- ❑ By way of introduction, the EU 2004 Commission organised a major conference with non-governmental organisations and since then has held two regional conferences.
- ❑ In the Riksdag a public hearing with Commissioner Barnier took place the 12 April.
- ❑ A seminar with the EU High Representative Javier Solana was organised by the EU 2004 Commission the 25 April.
- ❑ The annual so-called Forum on the EU – a co-arrangement between the European Parliament and European Commission offices in Stockholm, the EU-information Centre and the Foreign Ministry – was this year dedicated to issues concerning the future of Europe. It was held the 7 May and the EU 2004 Commission also participated in the preparations.

2. Debate in the Parliament

The political parties' involvement in the debate on the future of Europe is of importance to encourage a discussion among the electorate, not at least this year with an election coming up. The Swedish Government this spring presented a report to the Swedish Parliament, the Riksdag, on the

future of the European Union. A joint committee dealt with the report and in a debate in plenary the 4 June the different parties in the parliament expressed their views on the future of the Union.

V. 2. The Opinion in Sweden

In November 2001 an opinion poll on how interested the citizens are in the EU was carried out on the initiative of the EU 2004 Commission. The inquiry showed that people are interested neither more nor less in EU-matters than in the last inquiry in the spring 2001. Almost 40% stated that they often speak about the EU, men (44%) more often than women (33%). There is also a strong connection between your line of work, your degree of education, and how interested you are in discussing EU-matters. 32% of blue-collar workers stated that they discussed EU-matters often, compared to 55% of the academics.

Among those asked, 96% were of the opinion that co-operation on environmental issues is an important question for the European Union to deal with. To the same extent people regarded combating international crime as a task for the EU. 81% thought that EU should defend the union's competitive power. This support is evenly distributed among the different groups asked; though men thought it more important than women did.

Surprisingly enough, considering the low turn out in the 1999 European Parliament election, the European election is something that engages people according to the inquiry. 76% thinks it important to vote and participate in the EU-election. This compared to the turn out on 38,8% in 1999. Young people were more involved than people over 60 years. 84% compared to 76%.

Finally it could be mentioned that different Swedish national movements have established a network with focus on the future of the European Union.
